

OLA ROALD Arkitektur

Områderegulering i Bamble kommune

Kartlegging av vegetasjon og naturtyper

Oppdragsnr.: Dokumentnr.: Versjon: J02
2019-08-01

Oppdragsgiver: OLA ROALD Arkitektur
Oppdragsgivers kontaktperson:
Rådgiver: Norconsult AS, Vestfjordgaten 4, NO-1338 Sandvika
Oppdragsleder: Lars Jørgen Rostad
Fagansvarlig: Torgeir Isdahl
Andre nøkkelpersoner: Elin Riise

J02	2019-08-01	Etter planendring 2019.	Lars Jørgen Rostad	Annie Ås Hovind	Lars Jørgen Rostad
01A	2018-06-14	Områderegulering Bamble - kartlegging av vegetasjon og naturtyper	LaRos/EIRii	Tolsd	Tolsd
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Sammendrag

Oppdragsgiver planlegger boligutbygging på Nordre Synken, ved Stathelle, og Norconsult har gjennomført en kartlegging av vegetasjon og naturtyper i området. I forbindelse med kartleggingen ble det registrert to lokaliteter med viktige naturtyper: en lokalitet med gråor-heggeskog i vestre del av planområdet, og en lokalitet med kalkskog, som dekker store deler av planområdet. Begge lokalitetene har nokså ung skog, som bærer lite preg av kontinuitet. I kalkskogen er det fra før registrert kun én rødlisteart, i kategorien NT (buskgelésopp). Det ble under befaringen ikke funnet ytterligere sjeldne eller rødlistede arter, og potensialet for slike er vurdert som begrenset.

Bygging av atkomstvei og boenheter vil medføre arealbeslag innenfor deler av naturtykelokaliteten med kalkskog. I tillegg vil større deler av en marginal lokalitet med gråor-heggeskog (verdi C) utgå dersom den planlagte brannstasjonen utbygges. Dette vurderes isolert sett ikke å medføre vesentlige negative konsekvenser for naturmangfoldet, da verdiene knyttet til naturtypene foreløpig er begrensede, og store deler av lokaliteten fortsatt vil bestå. Det bemerkes likevel at bit for bit-utbyggingen av slike områder på sikt kan medføre en vesentlig trussel mot disse verdifulle og relativt sjeldne naturtypene.

Det later til at sikring av eksisterende friluftslivsinteresser vil begrense videre utbygging i planområdet, noe som åpner for at den gjenværende delen av skogområdet på sikt kan utvikle seg til å bli et egnet habitat for sjeldne og rødlistede arter.

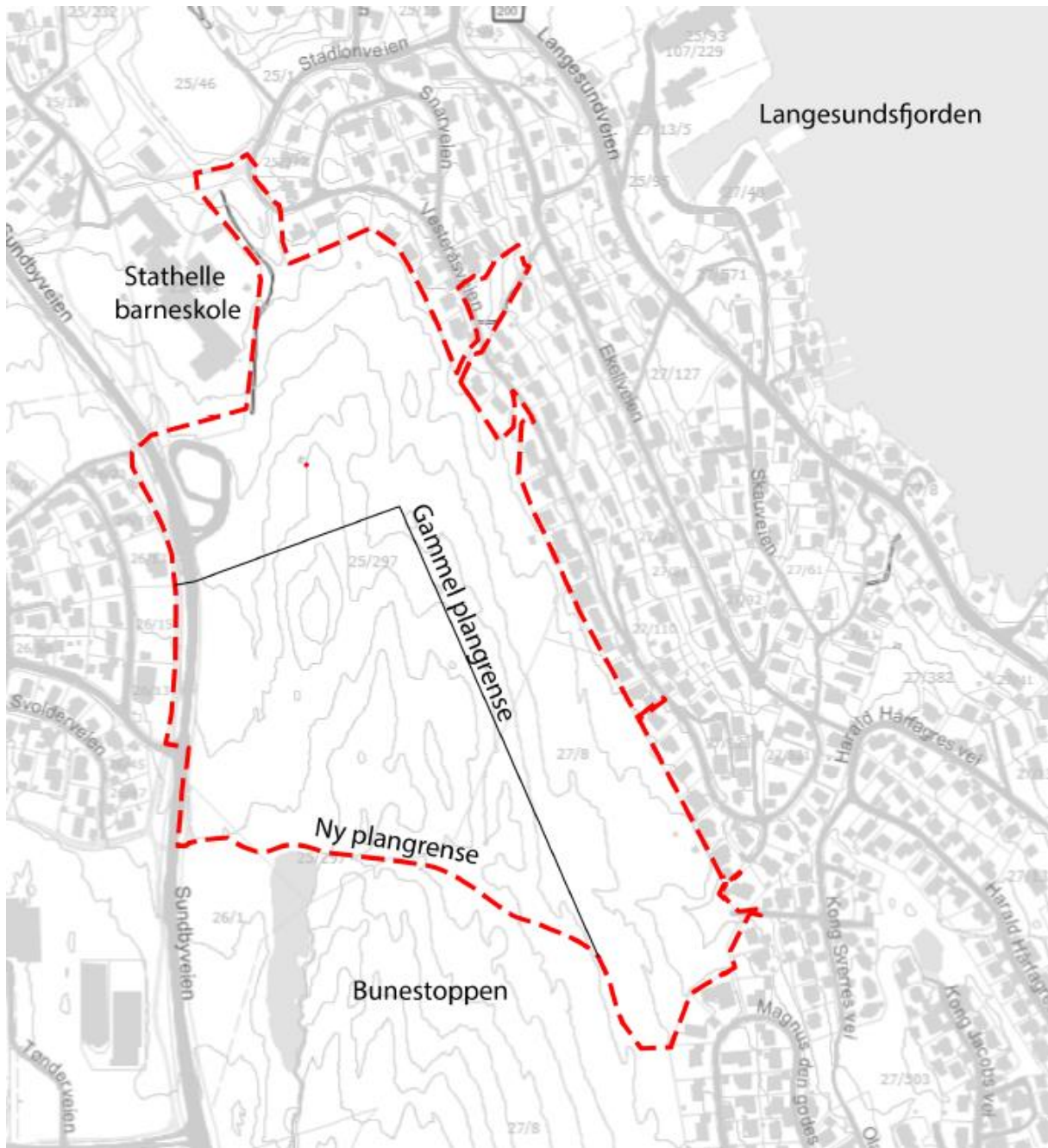
Innhold

1	Innledning	5
2	Metode	8
3	Beskrivelse av vegetasjon og naturtyper	9
3.1	Naturgrunnlag	9
3.2	Naturtyper	9
3.3	Arter av nasjonal forvaltningsinteresse	14
3.4	Fremmede, skadelige arter	14
4	Vurdering av tiltakets virkninger	15
5	Forslag til avbøtende tiltak	16
6	Referanser	17

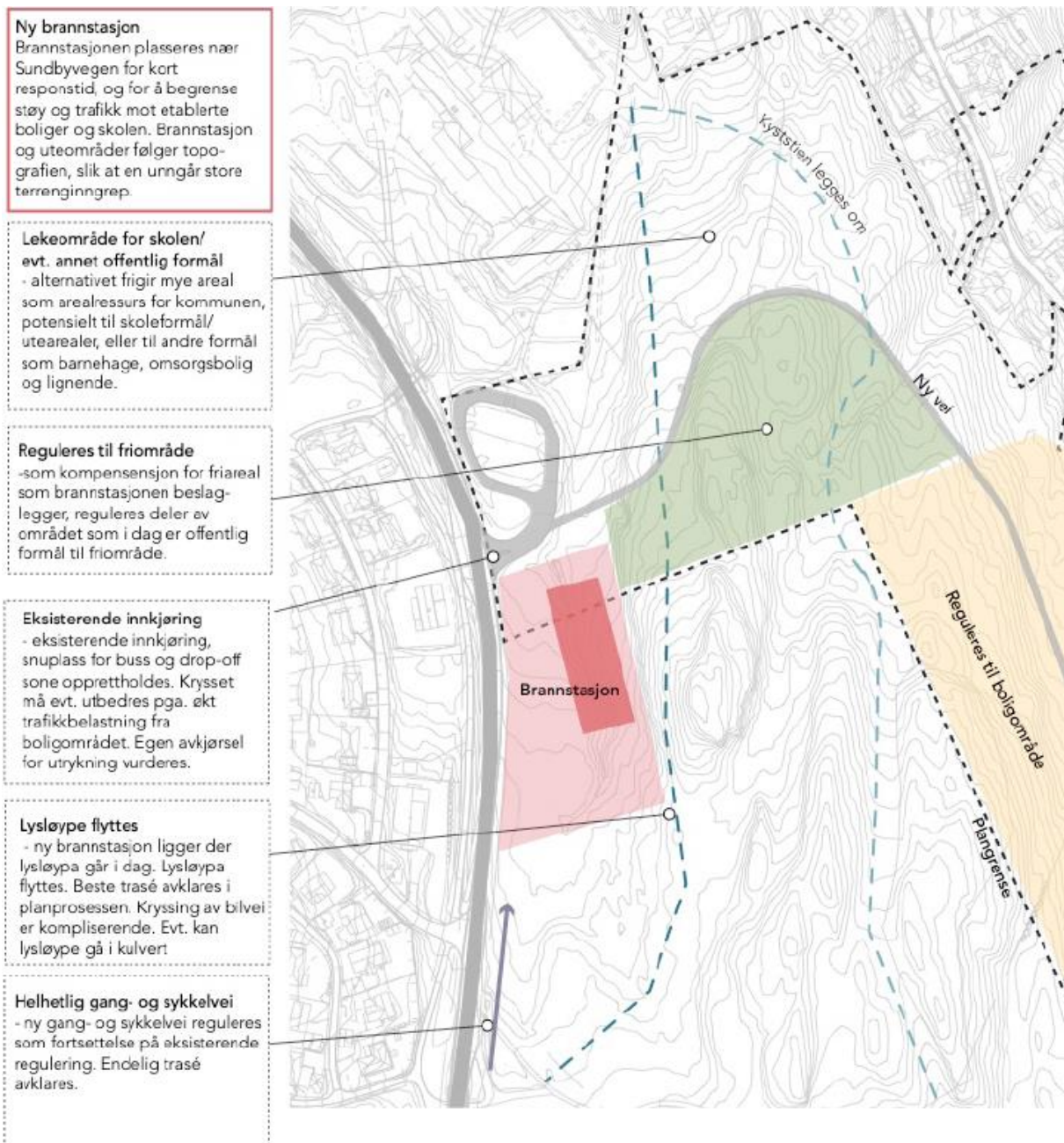
1 Innledning/bakgrunn

Oppdragsgiver planlegger boligutbygging på Nordre Synken, ved Stathelle, og har startet en prosess med detaljregulering. Norconsult har vært engasjert for å kartlegge vegetasjon og naturtyper i området, og resultatene fra kartleggingen er presentert i denne rapporten. Rapporten inneholder også en kort vurdering av naturverdiene, og utbyggingens mulige konsekvenser for disse. Det gis i tillegg forslag til tiltak som kan redusere eventuelle negative virkninger.

Det er varslet en planendring med endring i planavgrensning for pågående detaljregulering for *Bunestoppen* i Bamble kommune (Figur 1). I den forbindelse er det derfor bedt om en oppdatert vurdering av tiltakets virkninger for naturmangfold der de nye planene er lagt til grunn. Nytt av disse planene er at det er planlagt en brannstasjon vest i planområdet, hvilket også innebærer flytting av eksisterende lysløype. Alle endringene i planarbeidet er vist i Figur 2

Figur 1. Gammel og ny plangrense for Bunestoppen.

Figur 2. Planer for Bunestoppen.

2 Metode

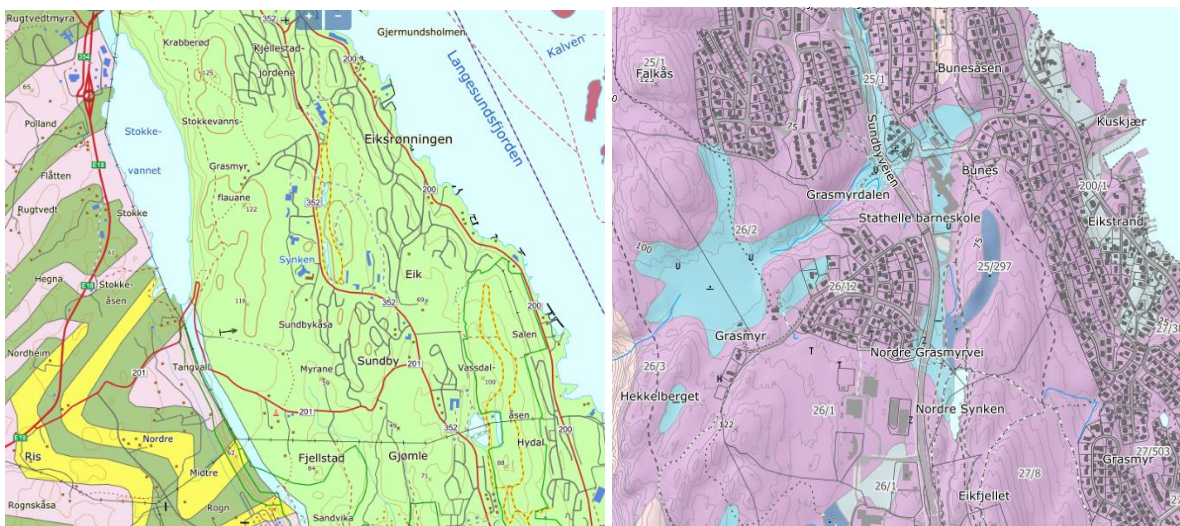
Eksisterende kunnskap om naturmangfoldet i planområdet og influensområdet er hentet fra Naturbase, Artskart, NGUs berggrunns- og løsmassekart, samt Nibios kartinnsyn Kilden. Denne kunnskapen er supplert med feltregistreringer gjennomført av økologene Lars Jørgen Rostad og Annie Ås Hovind den 08.06.2018.

Kartleggingen av naturmangfold har hatt fokus på viktige naturtyper og sjeldne/røddlistede arter, og kartlegging og verdisetting av naturtyper er gjennomført iht. kriteriene i DN- håndbok 13 «Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold».

3 Beskrivelse av vegetasjon og naturtyper

3.1 Naturgrunnlag

Berggrunnen i planområdet består av en blanding av leirskifer, sandstein og kalkstein. Dette er næringsrike bergarter som forvitrer lett og avgir mye næring til jordvæsken. Løsmassedekket består i hovedsak av forvitringmateriale fra berggrunnen, og i sentrale deler av området er det også et tykkere dekke av marine strandvaskede sedimenter, dannet av bølge- og strømkraft i strandsonen. Berggrunnen og løsmassedekket i planområdet gir godt grunnlag for kalkkrevende vegetasjon. Tidligere registrerte funn av kalkkrevende arter som tysbast, teiebær, grønncstarr og rød skogfrue i tilgrensende område bekrefter dette.

Figur 3. T.v. Berggrunnen i planområdet består av en blanding av leirskifer, sandstein og kalkstein. T.h. løsmassedekket består av forvitringmateriale fra berggrunnen og marine strandvaskede sedimenter.

3.2 Naturtyper

Planområdet

I forbindelse med feltarbeidet ble det registrert to lokaliteter med viktige naturtyper innenfor planområdet.

Gråor-heggeskog (C)

I vestre del av planområdet ble det registrert en naturtypelokalitet med gråor-heggeskog, se Figur 4 og Figur 7. Skogen her er relativt ung og ensaldret (hogstklasse 3), og domineres av gråor, med innslag av osp, bjørk, rogn og selje. Det går et grunnvannsig gjennom området, hvilket er årsaken til dominansen av gråor, som er fuktighetstolerant. Som typisk for naturtypen har området stor produksjon av biomasse, hvilket ble reflektert i gode forekomster av ulike insekter. Gjennom nordre del av lokaliteten renner en mindre bekk som har vasket ut en kløft med ravinepreg. Her skapes et fuktig miljø med mye eksponert og jevnlig forstyrret leire, som gir vekstsubstrat til en rekke mose- og plantearter. I tillegg har det ramlet flere trær over bekken (delvis naturlig, flere av trærne var

tilsynelatende hugget og lagt igjen), slik at det finnes en del død ved her, til tross for skogens relativt unge alder. På disse døde stokkene ble det funnet blant annet praktkjuke og tobakksbroddsopp. Det ble ikke funnet noen sjeldne eller rødlistede arter, og siden gråor-heggeskogen er såpass ung og lite utviklet synes heller ikke potensialet for forekomst av slike arter å være spesielt høyt. Gråor-heggeskogen er lite utviklet, med tydelig mangel på kontinuitet, i tillegg til at det mangler funn av sjeldne og rødlistearter. Lokaliteten gis på den bakgrunn verdien lokalt viktig (C).

Figur 4. Naturtype gråor-heggeskog.

Kalkskog (C)

I det aller meste av planområdet forekommer naturtypen kalkskog, se Figur 5 og Figur 7. Vegetasjonen er svært preget av å vokse på kalkrik grunn, og jordsmonnet er såpass basisk at artsmangfoldet er redusert til kalktolerante arter, som liljekonvall og teiebær. Som typisk for kalkrike skoger mangler mose nesten fullstendig i bunnsjiktet. Skogen er relativt lite utviklet (hogstklasse 3) og stort sett ensaldret foruten enkeltforekomster av litt eldre og mer utviklede trær. Tresjiktet er dominert av furu, bjørk, rogn og osp, med innslag av lind, eik og hassel; treslag som er viktige for, og med på å definere naturtypeutformingen. Av rødlistet sopp er kun buskgelésopp (NT) registrert, og det er ikke funnet noen rødlistede slørsopper eller andre sopparter på lokaliteten.

Som følge av skogens unge alder og beskjedne forekomst av sopparter vurderes lokaliteten som relativt lite utviklet og av marginal verdi. Likevel har den potensial som habitat for en rekke rødlistearter dersom den får utvikle seg fritt. Lokaliteten gis derfor lokalt viktig (C) verdi.

Figur 5. Naturtype kalkskog.

Synkene BN00068951

En mindre del av en naturtypelokalitet, registret som gårdsdam, ligger så vidt innenfor planområdets sørlige grense, se Figur 6 og Figur 7. I naturtypebeskrivelsen vurderes området å ha relativt begrenset verdi (lokalt viktig (C)), da det er satt ut sørv og ørret i vannet; fiskearter som ikke er hjemmehørende i området. Dette betyr også at dammen har begrensede verdier for amfibier og vanninsekter, som er knyttet til, og avhengige av fisketomme vann. Under befaringen ble det funnet flere individer av rødvannymfe, og det ble observert større mengder med sørv.

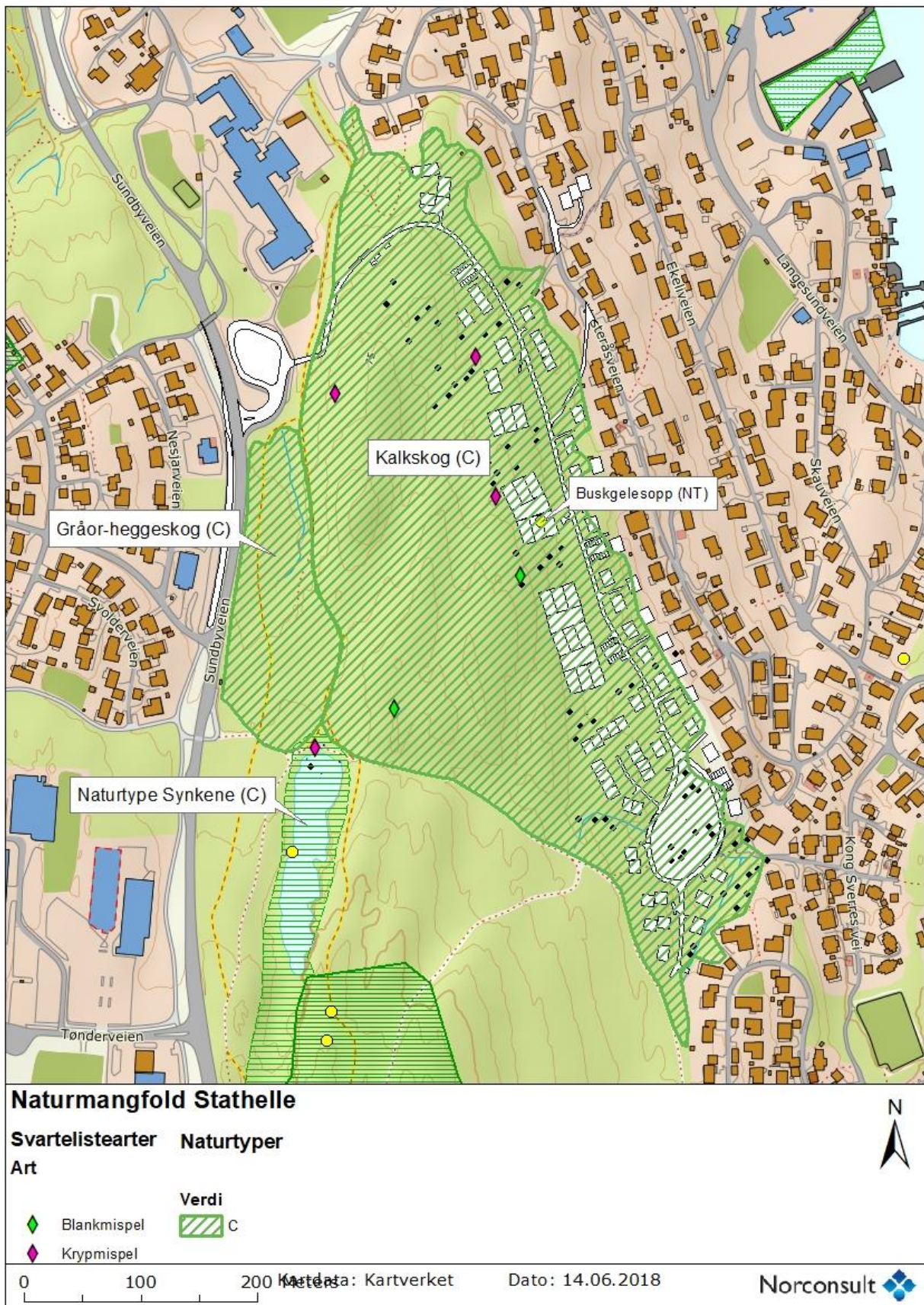

Figur 6. Naturtype Synkene.

Influensområdet

Synken Ø BN00068911

Denne naturtykelokaliteten ligger et stykke fra planområdet, men utgjør en del av det sammenhengende skogområdet som tiltaket berører, og vurderes derfor å ligge innenfor influensområdet. Lokaliteten omfatter naturtypen tørr kalkfuruskog, og er registrert som svært viktig (A).

Figur 7. Oversiktskartet viser naturtypelokaliteter og artsregistreringer innenfor planområdet.

3.3 Arter av nasjonal forvaltningsinteresse

Innenfor planområdet er rødlistearten buskgelésopp (NT) tidligere registrert. I nærområdet, på tilsvarende berggrunn, er det registrert en rekke rødlistearter, blant annet karplantene grenmarasal (NT), hvitrot (VU) og buskvikke (EN), og soppene glattstorpigg (NT), edelslørsopp (VU), bananslørsopp (VU), pantermusserong (VU) og villsvinslørsopp (VU). Spesielt slørsoppene er knyttet til kalkrik grunn, og blant disse finnes det svært mange rødlistearter. Området er tidligere kartlagt av flere av landets fremste soppekspertene, og området er jevnt dekket av soppregistreringer gjort av disse. Området kan derfor anses som rimelig godt undersøkt for rødlistede sopparter.

3.4 Fremmede, skadelige arter

Innenfor planområdet ble det i forbindelse med feltbefaringen gjort flere funn av de fremmede, skadelige artene blankmispel (SE) og krypmispel (SE), se Figur 7 og Figur 8. Disse artene produserer rikelig med frukt som spises av fugl, som dermed sprer frøene. Blankmispel og krypmispel kan fortrenge hjemlige arter, og utgjør en særlig stor risiko når den etablerer seg i kalkrik skog.

Figur 8. Den fremmede, skadelige arten blankmispel (SE) ble funnet innenfor planområdet.

4 Vurdering av tiltakets virkninger

Gråor-heggeskog (C)

Den planlagte brannstasjonen vil berøre store deler av lokaliteten med gråor-heggeskog. Ca halvparten av lokaliteten vil forsvinne dersom planene gjennomføres. Gråor-heggeskog er en temmelig vanlig naturtype som forekommer på leirgrunn og næringsrik mark med fuktig eller som ligger i tilknytning til elver, bekker og annen våtmark. Utforminger som denne, der skogen er svært ung med mangel på kontinuitet og død ved, er spesielt vanlig forekommende. Da typen er vanlig forekommende og lokaliteten nokså lite verdifull, vurderes det derfor at tiltakets isolerte virkninger innenfor planområdet ikke vil bære noen betydelig belastning på naturtypeutformingen og dets tilhørende naturverdier verken lokalt, regionalt eller nasjonalt.

Kalkskog (C)

Planlagte boenheter og atkomstvei til disse skal etableres i planrådets nordlige og østlige del, i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Øvrige deler av planområdet skal opprettholdes slik det er i dag, av hensyn til friluftslivsinteresser. Etablering av boenheter og atkomstvei innebærer arealbeslag og terrenginngrep innenfor naturtypelokaliteten med kalkskog, se Figur 7, og ca. 1/3 av lokaliteten vil gå tapt. Blant annet er det planlagt en boenhet i området der den rødlistede arten buskgelésopp ble registrert.

Samlet vurdering

Tiltaket vurderes isolert sett ikke å medføre vesentlige negative konsekvenser for naturmangfoldet, da de registrerte verdiene knyttet til de berørte naturtypene foreløpig er begrensede, og store deler av lokalitetene fortsatt vil bestå. Det bemerkes likevel at bit for bit-utbyggingen av kalkåsene i området på sikt kan medføre en vesentlig trussel mot disse verdifulle og relativt sjeldne naturtypene.

Det later til at sikring av eksisterende friluftslivsinteresser vil begrense videre utbygging i planområdet, noe som åpner for at den gjenværende delen av skogområdene på sikt kan utvikle seg til å bli et egnet habitat for sjeldne og rødlistede arter.

5 Forslag til avbøtende tiltak

Gravearbeid og massehåndtering i forbindelse med anleggsarbeidet vil medføre risiko for at de fremmede, skadelige artene blankmispel og krypmispel sprer seg videre innenfor kalkskogen. Før anleggsarbeidet starter anbefales det derfor å grave opp forekomstene som er registrert i området der det er planlagt etablert boenheter, se Figur 7. Anbefalt gravedybde er 2 meter, og gravebredde 2 meter rundt forekomsten. Forekomstene må fjernes før de setter bær om høsten.

Det er viktig at jord og plantedeler transporteres til godkjent mottak, og at maskiner, utstyr og transportmidlers som benyttes til oppgraving og borttransportering rengjøres grundig etter bruk.

6 Referanser

Håndbok 13 «Kartlegging av naturtyper - verdisetting av biologisk mangfold», Direktoratet for naturforvaltning, 2007

Norsk rødliste for arter 2015, Artsdatabanken 2015

Fremmedartslista 2018, Artsdatabanken 2018

www.naturbase.no

www.artsdatabanken.no

www.ngu.no

www.nibio.no